

Info-møde på Guldborgsund Rådhus 14. marts 2019

Deltagertal: 45

Velkommen

Borgmester John Brædder bød velkommen og indledte på tysk med en velkomst til de tyske gæster.

Borgmesteren udtrykte håb om, at der vil komme partnerskaber ud af mødet, takkede partnerne og udtalte, at det internationale samarbejde har stor betydning for kommunen, som geografisk er placeret det helt rigtige sted i forhold til et styrket samarbejde mellem Danmark og Tyskland: 'Det er ikke nogen hemmelighed, at jeg meget gerne ser et endnu tættere samarbejde mellem vore to lande. Vi har unikke muligheder for at styrke både Syddanmark og Nordtyskland – og vi kan jo lige så godt gøre klar til, at vi lige om lidt er koblet sammen af Femern-forbindelsen.'

Borgmesteren roste kultKIT for netop at være et af 'den slags Interreg-projekter, hvor projektmidlerne kommer ud at arbejde i helt konkrete projekter, som man som borger kan deltage i og opleve.' Talen sluttede med en opfordring til at lytte godt efter og finde nye partnere til at byde ind på spændende projekter. Et ønske der blev efterkommet af de mange deltagere.

Om kultKIT

Projektleder Erla Hallsteinsdottir fortalte om kultKIT – om de fire støtteområder – kultur, idræt, fritid og uddannelse, forankringen i det dansk-tyske samarbejde – hvordan man ønsker at gøre grænseregionen til et udviklingsorienteret sted, og hvordan vi får nytte af den faste forbindelse, når den kommer.

Hun fortalte om netværkspartnere, hvordan man søger midler, om ansøgningskemaet og det uddelte informationsmateriale. Hun oplyste også som svar på et spørgsmål om udlæg, at helt små aktører kan søge om at få udbetalt midler via betaling af konkrete regninger umiddelbart efter projektets afholdelse, samt at det ikke er nødvendigt med egen- eller medfinansiering.

Det blev understreget, at projektaktører ikke kan søge penge til sig selv – fx til egen løn, og at de ikke må tjene penge på projektet.

Der blev spurgt til løn i forhold til teaterprojekter med skoler, og Erla oplyste, at hvis det f.eks. er en skole, som er ansøger, må man gerne lønne en kunstner til at stå for projektet. Det blev også understreget, at kultKIT gerne hjælper med at finde projektpartnere på den anden side.

Erla orienterede om KursKultur i Sønderjylland, som lige har lukket én pulje, hvor den næste åbner for ansøgninger til sommer til projekter, som kan starte i september. Puljen er større end kultKIT, og der er en stor transportpulje. Disse er åbne for ansøgere fra hele Interreg-regionen.

Her kan man også finde undervisningsmaterialer til undervisning og udveksling – se <http://www.kulturakademi.dk/>, hvor man kan finde undervisningsmaterialer til dansk og tysk på alle niveauer.

Man kan kontakte kultKIT og evt. blive 'sendt videre' til KursKultur, hvis det skønnes at fungere bedre – fx ved større projekter.

Der er ikke nogen fast beløbsstørrelse for kultKIT – det handler om, hvorvidt budget og aktiviteter hænger sammen – nogle er kun en dag – nogle rækker over hele projektperioden indtil 2021. KultKIT er også behjælpelig med at kvalificere ansøgningen, hvis projektet skønnes at være godt.

Denne projektperiode udløber juli 2021, dvs. projekterne skal være færdige maj 2021, for at der kan sikres afrapportering og afregning indenfor projektperioden.

Der blev spurgt til anvendelse af tolk i projekter. Ingen har hidtil søgt om det, og da kultKIT handler om at give sprogkundskaber, skal der være særlige grunde til at bruge tolk. Det kan fx være døvetolk.

Projekterne skal være innovative og ikke være påbegyndt eller være 'daglig drift' - noget man alligevel laver. Projekter kan sagtens indeholde sprogundervisning.

Oplevelser med projekter

På mødet deltog personer fra to projekter, som fortalte om projekterne.

M18 Filmprojekt Lübeck-Møn

Judith Breuning

Folk fra Filmskolen fortalte, hvordan de skrev rundt til de involverede byer i Tyskland og præsterede sig – 'jeg bliver lilla i hovedet af skam over at måtte bede om at skive brevet på engelsk' – og så gik der noget tid, og så kom Berndt Lehmann fra EuroKidz i Lübeck og ville gerne lave film sammen med de unge.

De søgte penge i kultKIT til sessioner i Lübeck og på Møn, og det kom der noget forrygende ud af: 'Det er gået så godt, at vi diskuterer, hvor statuen af os tre skal stå.'

10 elever tog til Lübeck og oplevede det første problem - det der med sproget. De unge skulle finde en idé og lave et manuskript til en film, som så skulle optages på Møn.

Det var svært for dem at udvikle en idé sammen, for nogle talte tysk og nogle dansk - og så engelsk, som var forbudt – så de droppede manuskriptet og delte de unge i grupper, der hver fik en iPad – 'gå ud og lav en film om et møde', og så var der ikke problemer med at tale hverken dansk eller tysk – de forstod hvad det hele gik ud på, og der blev lavet nogle dejlige lege med 'gæt og grimasser' på dansk og tysk, og det var enormt sjovt.

De unge tog til Møn og lavede en film om det, der hedder 'sprogforvirring', og de lavede en film om, hvordan de havde arbejdet med det her projekt – man kan se det på hjemmesiden og på YouTube med EuroKidz.

Holdet fandt ud af, at nu skulle de ekspandere, og Berndt inviterede Marianne i Sønderborg, som er på en musikskole – ikke i kultKIT men nu direkte under Interreg, så unge fra Lübeck og Filmfabrikken tog til Sønderborg og lavede en kæmpe stor forestilling - en musical om 'Den lille Prins (som blev præsenteret på det nyligt afholdte Kulturpolitiske Topmøde, red.).

Film blev en del af det store show i form af baggrund, og resultatet er bl.a. blevet, at eleverne fra Møn, Lübeck og Sønderborg stadig har kontakt med hinanden og har været på besøg og i Tivoli osv., og har fået et varigt netværk ud af det.

Nu starter de et nyt projekt, som handler om at skabe et rum, hvor unge fra Danmark og Tyskland mødes, og om, hvad vil vi bruge det rum til – 'i skal prøve at fortælle hinanden, hvad der er vigtigt for jer og jeres sprog, og prøve at oversætte det til det modsatte sprog', og senere vil det blive filmet, så andre unge kan bruge det til noget. Berndts elever er gået i gang med at lære dansk. Og alle glæder sig til at udforske de to sprog.

Denne gang bliver det så ikke kun en weekend, men de skal leve sammen en hel uge på Møn og lave film med rum, så det bliver sprogkursus på film. Det bliver spændende at følge et fortløbende projekt, hvor eleverne er begyndt at kommunikere med hinanden, og se hvordan film kan bruges i sådan et samarbejde. Sønderborg er med i år, og efter det er gået løs i Stege til sommer, kommer der forhåbentlig en tysk by mere med.

Filmprojektet kom med en klar besked til dem, der var med på et infomøde for første gang: 'Lad være med at bekymre jer om det med sprog, og hvordan det går, og om det er kompliceret, og hvordan det skal blive. De løste problemet med sprog med hænder og fødder, og der er ikke noget at bekymre sig om i et første projekt – det fungerer så godt.'

Fælleskøkkenet og Sophieskolen med tysk partner, der laver skolemad

Andy Hagstrøm (Fælleskøkkenet) og Christian Rosenqvist (Sophieskolen)

Skolebespisning er fast forankret i tysk kultur men findes ikke i danske skoler, så man ville finde en partner i Tyskland, som laver det samme som Fælleskøkkenet men også laver skolemad, og hvor man også kunne involvere børnene. Det blev Helden Catering.

De fik bygget kontakt op og fandt klasser i Danmark og Tyskland, som fik undervisning på hinandens sprog.

Alle børn blev spurgt, hvad de gerne ville spise for at vende om på, at det er mor og far, der bestemmer, hvad der kommer på bordet. 'Vi deltog i nogle timer i hjemkundskab, og det startede med de vildeste ideer, man ville lave, men det endte med traditionelle retter. Vi har lavet smørrebrød og stegt flæsk og persillesovs og burgere – og gjort det samme på den tyske side, hvor vi også har lavet maden sammen med børnene.'

De danske børn kom til Tyskland og fik serveret mad, som børnene i Tyskland havde lavet og hørte om bordskik i Tyskland, hvad man nok ikke lægger så meget vægt på i Danmark, hvor det mere handler om at få noget mad på bordet. Og så rejste de tyske børn til Danmark, hvor de fik serveret mad, de danske børn havde lavet.

Det viste sig, der ikke er den store forskel på, hvad man spiser, og vi blev præsenteret for Herr Knicke og Emma Gad og hørte om, hvordan man skal opføre sig, og der var sociale aktiviteter. I forhold til sprog, var de danske elever meget fascinerede af, at der sad nogle unge i Nordtyskland, som var optaget af at kunne dansk, og som kunne tale dansk.

Det handler bl.a. om 21st Century skills – noget med at kunne samarbejde og problemløse og være innovativ og finde nye ting, som de gjorde med maden og med videnskonstruktion, så man kan videreformidle, som børnene fx fremlagde for hinanden og serverede for hinanden. 'Måske højpanedet at lægge en æstetisk dimension ind i det og lave mad med Andy 3 gange, og komme fra 'vi skal have noget i skrutten', men det endte med, at de tyske gæster skulle præsenteres for noget, der næsten var en restaurant.'

Børnene brugte også IT til støtte for præsentation og læring, så der var mange gode elementer i det samarbejde. De danske elever gik i 7. og de tyske i 6.

Sophieskolen er vant til at indgå i projekter med skoler i andre lande fra Sverige rundt om Østersøen til Polen, så det var oplagt også at samarbejde med skoler i Nordtyskland: 'Guldborgsund arbejder med fællesskaber, og der kommer snart en fast forbindelse, hvor vi så har et arbejdsmarked og et boligmarked, som smelter sammen, og vi skal lære vores elever at mestre egen tilværelse, og så skal de kunne forholde

sig til at kunne arbejde i Bremen eller Hamborg såvel som Lolland-Falster eller København, når tunnelen er der.'

Børnene var udfordrede på sprog i starten, men til sidst kunne de næsten ikke nå bussen, for lige pludselig kunne de snakke med hinanden.

Det er ikke et afsluttet projekt, for der arbejdes videre med et større Interreg-projekt for at gå dybere og involvere flere skoler omkring bæredygtig skolemad, så det ikke er en kommune, der skal betale for det.

Det er meget kort med 4 timer hvert sted, så konklusionen er, at dagsekskursioner er lige på den korte side, og til et kommende projekt – Interconnect i Rostock med naturvidenskab – skal eleverne sove der, så det bliver lettere at netværke og ikke bare lige have kontakt på facebook, hvor det kan blive overfladisk.

Projektønsker

Der blev nævnt forskellige ønsker til fremtidige projekter, bl.a. fra Seniordans.

Seniordans

Der deltog 3 fra Seniordans: Vi har i seniordans i hele Europa, og vi kunne tænke os at få et samarbejde med nogle på den anden side af Femern Bælt – med en regionsformand, som jeg kunne få kontakt til, og de kunne komme her og være med. Vi har tidligere lavet sådan noget i Norge, og der kom 45 fra mange forskellige steder i Norge, så vi var 130. Det vil vi gerne lave her i region Lolland-Falster Møn og Nordtyskland. Vi vil gerne mødes og måske lave noget forarbejde til et arrangement, hvor der er plads til en

100 stykker, der kan danse og spise på Lalandia. Man danser allerede de samme danse. (Seniordans – tysk: Erlebnistanz - er ikke det samme som erindringsdans eller folkedans). Ønsket er et samarbejde mellem en dansk og en tysk foreningspartner.

Kontakt: Astrid Johansen, astridmarielyst@gmail.com

IK85 i Brændstrup ved Rødby oplyste gerne at ville deltage i eller lægge lokaler til arrangementer som f.eks. dans.

Udveksling mellem skoler

Jöran Katz, som er dansklærer på Warderschule i Heiligenhaften har 10 elever og vil gerne i dialog til udveksling, men det behøver ikke være et projekt. De unge i Heiligenhaften går i 9. og er 15 år.

Kontakt. Jöran Katz, Warderschule Heiligenhaften, Sundweg 100, Heiligenhaften, joeran-katz@gmx.de

Tlf. +0049 163695587.

Idrætshøjskolen Bosei

Idrætshøjskolen Bosei i Præstø arbejder på at åbne skolen for omverdenen, og har bl.a. en tysk lærer. De vil gerne have mere kontakt til Tyskland og leder efter nogle, der vil møde deres elever og dyrke sport og andre interesser – fx kampsport, outdoor, volleyball, meditation, yoga, svømning, gaming (e-sport) og har noget nørdekultur med rollespil og cosplay. Der er overnatningsmulighed til 100, klasseværelser og sportsfaciliteter.

Kontakt: Marianne Dalgård Finnsdatter, marianne@bosei.dk

Fodbold

DBU Lolland-Falster har aftalt udveksling med Schleswig-Holstein og leder efter penge til at lave projekter i det samarbejde. Der udsendes snart PM om aftalens underskrivelse.

Kontakt: Martin Boesen (klubrådgiver), mboe@dbulolland-falster.dk

Historisk værksted

Det historiske arbejdede (maskin)værksted i Holeby, repræsenteret ved Erhardt Tonnesen, – mødes to gange om ugen og arbejder med håndværk, og de vil gerne finde nogle i Tyskland og udveksle håndværksmæssige erfaringer og traditioner - det kunne også være kunstnere, som kunne arbejde sammen med dem og afprøve nogle teknikker. 'Vi har et gammelt elværk med et hav af maskiner og alt, hvad der skal til for at lave noget, og vi er 10 uddannede fra flymekaniker til blikkenslager – der er nogle med interesse i det, så vil vi gerne samarbejde, og vi har nogle der kan lidt tysk.'

Kontakt: Erhardt Tonnesen, tonnesen.holeby@gmail.com

Arkitektur og cykling

På Femern er der flere bygninger af Arne Jacobsen – bl.a. svømmehal, og Rolf søger mennesker – fx arkitekturstuderende, der vil komme og udveksle erfaringer.

Derudover er der en cykelklubforening med cykelløb om sommeren og indendørs cykling om vinteren. De vil gerne lave et arrangement på Scandlines med spinning. Med 25 danske og 25 tyske deltagere – 3-4 timer og så et nudelparty bagefter. De er i gang med at tale med Scandlines. Problemet er, at cyklerne skal stå i restauranten. De vil gerne have togpassagererne til at cykle.

De ville også gerne være sammen med danskere om banecykling i København, men det er ikke muligt indenfor kultKIT, da begivenheden skal ligge indenfor partnernes områder.

Kontakt: Rolf Rijnders.

Det blev oplyst, at der planlægges et center i Holeby med cykling – der er en cykelklub i Rødby, som hedder Ventilen, som kører mange løb, som måske kunne være samarbejdspartner med cykelklubber.

Der blev også afleveret et projektønske på en af de uddelte blanketter til formålet:

Fugleskydning

Midtfalsters Fugleskydningsselskab og Gundslev Fugleskydningsselskab vil gerne finde tyske venskabsforeninger, måske enkelte der vil tilbringe sommeren i landsdelen og give dem mulighed for at opleve en gammel lolland-falstersk tradition med fugleskydning.

Det kan være alle med interesse for historiske våben, (de bruger Remington 1863 70), baglader og forlader samt salonrifler.

Kontakt Michael Grube Petersen, Grønttorvet 42, 4800 Nyk F. pororo@live.dk, tlf. 53 21 32 12. De har facebook.

Freya Anduin, kultKIT 18.3.19